

Ďalší rozvoj Petržalky stojí a padá na nosnom dopravnom systéme

Author: SF / Juraj Pokorný | Published: 05.10.2009

Tematika diskusie sledovala líniu rozvojového potenciálu Petržalky, aktuálnych i plánovaných projektov, perspektív riešenia preťaženej dopravnej siete, obnovy zelene, tvorby rekreačných príležitostí a možnosti revitalizácie sídiel. Čo nového možno na najkomplikovanejšom sídlisku Európy, kde všetko a zároveň nič nie je jasné, ešte objaviť? Tak napríklad: napriek väčšinou už zadaným plochám pre ohlásené megaprojekty ponúka Petržalka kvantum ďalších lokalít vhodných na rozvinutie nových investičných zámerov.

Nezastavaný stred čaká na svoju príležitosť

Medzi aktívnymi účastníkmi podujatia, ktorého partnerom bola bnt - Sovova Chudáčková & Partner s.r.o. a moderátorom Eva Hatalová (Stavebné fórum.sk), nechýbal petržalský starosta Milan Ftáčnik. Ten v úvodnom predselove o vonkajších a vnútorných rozvojových impulzoch zdôraznil potrebu humanizácie najväčšieho stredoeurópskeho sídliska a jeho premeny na mesto. Rastúcu atraktivnosť Petržalky podľa neho podporuje jej unikátny, dosiaľ nezastavaný stred, ktorý „ešte len čaká na svoju príležitosť“. Ďalšie rozvojové územia však vidí aj na juhu a západe mestskej časti, kde sa vyskytujú cenné prírodné i rekreačné fenomény (Chorvátske rameno, Veľký Draždiak, lužné lesy, petržalská hrádza).

V rámci revitalizácie sídelných útvarov, ktorá má popri informatizácii podporu EÚ, vyzdvihol starosta zateplovanie a odstraňovanie systémových porúch panelových domov. Potešujúca v tejto súvislosti je informácia, že zo 400 sa ich viac ako stovka zatepluje z peňazí vlastníkov, ktorí sa toho sami aktívne zhostili. Na rad prichádzajú konečne aj opravy pochôdznych terás (napríklad na Jasovskej alebo Blagojevovej), obnova verejných priestranstiev, budovanie parkov, zelených oddychových zón, nových chodníkov a drobnej architektúry (rozvedieme v samostatnom článku).

Spomedzi 40 teoreticky rozpracovaných priorít samosprávy na roky 2007 - 2010 spomenul Ftáčnik nevyhnutnosť regulovať investičný rozvoj, nezahusťovať obytné súbory, riešiť nosný dopravný systém i statickú dopravu, budovať mestotvorné prvky, obnovovať verejné budovy (vrátane škôl) a načrtnúť dlhodobjší pohľad na budúcnosť Petržalky.

Šesť zón s perspektívnym potenciálom

Perspektívne rozvojové zóny a najvýznamnejšie investičné zámery. To už je parketa pre Jozefa Vaseka z Referátu územného plánu a Zuzanu Kordošovú z Oddelenia územného rozvoja a dopravy. Hoci Petržalka svoj samostatný ÚP na rozdiel od mesta nemá, dokáže už definovať 6 kľúčových zón s potenciálom rozvoja:

1. Pravobrežné celomestské centrum (medzi Starým a Prístavným mostom - budúci skvost Petržalky)
2. Jantárová cesta (ťažiskový priestor medzi Bosákovou a Jantárovou - chrbtica mestskej časti s plánovanou Petržalka City)
3. Janíkov dvor (výstavba Južného mesta, multifunkčnej haly a futbalového štadiónu)
4. Petržalka - Jarovce (na rozhraní ich katastrálnych území vznikne nová mestská štvrť)

5. Západná rozvojová os (s perspektívou rekreačných aktivít v prírodnom prostredí)
6. Areál bývalého Matadora (zatiaľ definovaný ako priemyselná výroba).

Tri projekty, ktoré pretvoria sídlisko

V prípade Petržalka City - projektu s výškovými budovami, bývaním i administratívou - pôjde podľa Kordošovej o vytvorenie 800 metrov mestského bulváru pozdĺž Chorvátskeho ramena a centrálného námestia s novou radnicou. Prítomný riaditeľ developerskej spoločnosti Petržalka City Štefan Koluš potvrdil, že s 1. etapou by sa malo začať v roku 2010. Podľa jeho slov projekt prinesie synergiu kvality bývania a environmentality („biznismen si ľahne do trávy, lebo je čistá...“), ale aj o signalizačný bod, ktorý ľudí zorientuje a zároveň pozýva. Ako však dodal, je priamo naviazaný na nosný dopravný systém a pretože mesto momentálne nevie definovať jeho výškové zónovanie, projekt dočasne pozastavili. V technicko-ekonomickej štúdii navyše absentoval prvok urbanistický, ktorý by zabránil „rozrezaniu Petržalky napoly“.

Obchodno-obytno-administratívny komplex Južné mesto (South City) so 4 zónami vznikne v južnej rozvojovej osi Petržalky. Zástupcovia oboch developerov - Alexander Hollý (Cresco Group) i Dušan Rajčáni (Quinlan Private Golub) ho označili za „projekt s ambíciou byť pre ľudí“ (zeleň, park, cyklotrasy), no - podobne ako ich predrečník - zdôraznili, že „celý stojí a padá na nosnom systéme MHD“. Ako kuriozitu uviedli, že z dielne Dopravoprojektu vzišli tri alternatívy výškového vedenia električkovej trasy.

Na svete je už aj urbanistická štúdia premeny bývalého priemyselného areálu Matador na funkciu bývania a občianskej vybavenosti. Vznikne tu aj niekoľko výškových budov, pričom z bývalej fabriky sa zachová jedine komín. „Niekdre hore si možno raz dáme kávu,“ povedal prítomný developer. Zároveň však upresnil, že so zámerom nepostúpili veľmi ďaleko, pretože v roku 2004 sa začalo s plánom rekonštrukcie areálu.

Čo zostalo nedopovedané

Vo vzduchu viseli aj otázky, ktoré však nikto nevyslovil. Napríklad: Ako je možné, že ani po štyroch desaťročiach Bratislava netuší, na akom fundamentálnom základe má byť jej nosný dopravný systém postavený? Ak vznikol pocit, že hlavné mesto si rieši projekt separátne (bez ochoty ustúpiť od princípu duálnosti), prečo sa potom Petržalka, ktorej sa jeho prvá trasa týka predovšetkým, nedožadovala vehementnejšie práva participovať na optimálnom modeli? A čo uzavretie Starého mosta pre individuálnu dopravu, ktoré petržalský starosta vníma negatívne, pretože sa týmto rozložila na zostávajúce mosty?

Takisto nie je jasné, či zateplovanie panelákov je riešením systémovým, alebo iba odsunutím hlavného problému - blížiaci sa koniec ich životnosti - o pár rokov neskôr. Niektorí sa raz tiež bude musieť zaoberať nielen spôsobom ich asanácie po stránke technickej, ale i stanovením novej mapy dopravnej infraštruktúry a dnes chaotickej kompozície ulíc a námestí. Petržalčan totiž dobre pozná realitu, keď z bodu A do bodu B vzdialených od seba niekoľko smiešnych stoviek metrov cestuje neraz bezmála pol hodiny. A zdá sa, že inak to nebude ešte veľmi dlho... rýchlodráha totiž nie je všetko.

Plány a vizualizácie - MÚ Bratislava-Petržalka

- 1 - Plán územného rozvoja Petržalky
- 2, 3 - Projekt Petržalka City
- 4, 5 - Projekt Južné mesto (South City)
- 6, 7 - Projekt premeny bývalej Matadorky

